

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

12. An si quis à satellitibus fugiens intraret in cubiculum ægrotantis, vbi
ad ipsum communicandum Sacerdos cum SS. Sacramento aduenisset, &
ibi à dictis birruariis comprehensus fuisset ante quam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

stat, ut patet ex *leum qui, in princip. & ibi glossaff. de usurpationib.* Secundo quia tectum cum sit intra situm Ecclesie, dicitur esse in Ecclesia: nam ibi dicitur aliquis esse proprie, ubi pedes habet, licet à tali corpore non circumdatur; unde corpus Christi est in celo, quia pedibus calcatur superficiem convexam cœli, licet à corpore cœlesti non circumdatur, vt docet omnium Magister D. Thomas in 3. p. q. 57. art. 4. ad 2.

5. Dicendum est igitur existentem supra tectum Ecclesie, eius immunitate gaudere: quia verè est in Ecclesia, etsi ab Ecclesia non circumdatur; & ideo verum est Ecclesie adherere, & in Ecclesia situ existere. Quod idem & optime asserit Sperellus *decis. 63. num. 9.* de tecto Palatii Episcopalis, domorum Canoniorum; & tu adde Monasteriorum, Hospitalium, & aliorum locorum huiusmodi immunitate gaudentium.

6. Sed aduersus supradicta adest non infirmum argumentum: nam dicitur in *cap. proposuisti, de consecrat. Eccles. & cap. Ecclesie, dist. 68.* quod Ecclesie polluntur, si in eis sanguinis vel seminis effusio accidat: sed si supra tectum semen vel sanguis effundatur, Ecclesia non remanet polluta; vt docet Gloss. in *cap. unico, verb. sanguis, de consecrat. Eccles.* & notant Doctores quos ad fatiorem adducit Periculus *de offic. Sacerd. lib. 1. cap. 7. dnb. 9. num. 86.* Ergo dicendum est, quòd stans super tectum Ecclesie, non dicitur stare in Ecclesia, alioquin Ecclesia per seminis, vel sanguinis effusionem pollueretur: ideo qui inuentus est super tectum Ecclesie, non debet eius immunitate gaudere.

7. Respondeo privilegia esse amplianda, odia autem restringenda: & sic in casu simili, qui manibus apprehendit valvas ostii Monasterij Monialium, non dicitur reus violationis clausuræ: & tamen, vt dictum *suprà* apprehendens manibus valvas Ecclesie, eius immunitate gaudebit: quia illa est materia pœnalis, ista fauorabilis, & ideo illa restringenda, hæc autem amplianda. Ita Fagundez *part. 2. lib. 4. cap. 4. num. 63.* Bonacina *tom. 2. disp. 3. quæst. 7. punct. 4. n. 20.*

RESOL. XI.

An fugiens à Birruariis, si parietes Ecclesie partis exterioris tangat, vel fuerit amplexus, gaudeat Immunitate?

Et an si quis confugiat supra tectum Ecclesie, gaudeat eius Immunitate? Ex part. 3. tract. 1. Ref. 73.

Sup. hoc in Ref. præterita, §. Ad argumentum, & infra in Ref. 22. §. vlt. in principio.

§. 1. **N**egatiuè respondet Archidiaconus in *c. unico, de relig. & vener. Sanct. in 6.* quia appellatione Ecclesie non venit pars exterior muri Ecclesie, quæ viam publicam spectat. Secundo supradictus reus in tali casu non dicitur esse in Ecclesia, & ita hanc sententiam tenent mordicus ministri laicalis iurisdictionis.

2. Sed pro affirmatiua sententia aliqui has rationes adducunt. Primum, quia privilegia immunitatis Ecclesie amplianda sunt. Secundo in *l. qua religiosi, ff. de rei vindicatione*, habetur, quæ Religiosis adherent, religiosa censentur, ergo quæ adherent loco sacro, censentur sacra & consequenter gaudent immunitate loci sacri. Tertio accessorium sequitur naturam sui principalis, *c. si super gratia, de officio delegat. in 6.* Quarto privilegium concessum Ecclesie, dicitur, etiam concedi per triginta passus in circuitu eius, vt

* Sup. in Ref. ex sacris Canonibus docent communiter Doctores quæ hic est infra 21. & nos *suprà* probauimus. Ergo multo magis hoc dicendum est in casu nostro de pariete, qui est annexus,

& accessorius, & incorporatus ipsi Ecclesie, & ita hanc sententiam docet Episcopus Viciacensis Aloysius Riccius in *praxi tom. 3. resol. 560. n. 8.* Martinus Bonacina *de legibus tom. 2. disp. 3. q. 7. punct. 4. n. 5.* Vnde ex his à fortiori apparet, quòd si quis confugiat supra tectum Ecclesie, gaudebit vtique immunitate, vt notat Villalobos in *sum. tom. 2. tract. 39. diff. cult. 5. n. 3.* Fagundez *part. 2. lib. 4. cap. 4. n. 63.* Suarez *de Relig. tom. 1. lib. 3. cap. 9. num. 8.* & alij scribentes super Bullam Gregorij XIV. vide etiam Bonacina *tom. 3. in Bull. Cœn. dis. 2. q. 3. punct. 16. §. n. 19. & 20.*

Sup. his in Ref. præterita §. Quod autem & in alia Ref. & eius not.

RESOL. XII.

An si quis à satellitibus fugiens intraret in cubiculum agrotantis, vbi ad ipsum communicandum Sacerdos cū SS. Sacramento venisset, & ibi à dictis Birruariis comprehensus fuisset, antequam Sacerdotem tangeret, an is, inquam Immunitate gaudeat?

Et supponitur reum tangentem Sacerdotem, quòd Eucharistiam deserret, gaudere Immunitate Ecclesia neque capi posse, & si capiatur, restituendus erit.

Et quid, si se commiseret inter illas personas, quæ per plateas associas Venerabile Eucharistia Sacramentis? Et notatur quod confugiens ad Sacerdotem portantem oleum sanctum infirmis, non gaudet Immunitate Ecclesie. Ex part. 1. tract. 1. Ref. 28.

§. 1. **S**uppono contra Gloss. in *cap. quæsitum. 13. q. 2.* Couarr. *lib. 2. var. cap. 20. num. 6.* & Bonacina *vbi infra*, reum tangentem Sacerdotem, qui Eucharistiam deserret gaudere immunitate Ecclesie, neque capi posse; & si capiatur, restituendus esse. Ita Bobadilla in *Polit. tom. 1. lib. 2. c. 14. n. 86.* qui in *Gloss. lit. G.* citat pro hac sententia triginta Doctores, quibus ego addo Raph. de le Torre *tom. 2. in 2. 2. q. 99. art. 3. disp. 7.* Ioan. de Heuia in *Curia Philip. p. 3. §. 12. num. 8.* Mirandam *de ordine iud. tom. 1. quæst. 15. art. 5. concl. 2.* Tanner. in *2. 2. disp. 5. q. 8. dnb. 1. num. 34.* Megalam in *3. p. lib. 4. c. 2. quæst. 1. num. 38.* Ceuallos in *tract. de cognitione per viam violen. p. 2. quæst. 42. per tot.* Petr. de Cenedo in *99. canon. quæst. 32. n. 13.* Graffium in *decis. p. 2. lib. 1. cap. 1. num. 32.* Rodriguez in *sumo. tom. 1. c. 15. num. 1.* Ambrosium *de immunit. cap. 20. n. 9.* Gambacur. *de immunit. lib. 4. c. 6. num. 4.* Syluester. *ver. immunitas. 3. n. 1.* Angelum *eodem ver. quæst. 28.* cum aliis. Et ratio est: quia hoc dignissimum Sacramentum potissima causa est, vt Ecclesie hæc immunitas concessa sit: ergo multo magis debet ipsum eandem habere immunitatem. At præcipua ratio huius assertionis, est concursus omnium Doctorum sententia.

2. Sed cum hæc omnia vera sint, difficultas est in nostro casu, in quo reus non potuit tangere Sacerdotem, sed solum intrare in cubiculum, vbi Sacerdos cum SS. Sacramento extabat pro communicando infirmo. Sed ego, quicquid in contrarium asserat Bonacina *de leg. disp. 3. q. 7. §. 2. n. 11.* puto, dictum reum in illo cubiculo gaudere immunitate; & satellites illum comprehendendo, in censuras Bullæ incidere; & Iudicem debere illum Ecclesie restituere: nam locus, in quo actu est Corpus Christi, quamuis in transitu, vt erat in nostro, gaudet immunitate, & illam alteri præbet. Et docet P. Suarez *de Relig. tom. 1. tract. 2. lib. 3. c. 9. n. 10. in fin.* Et non solum in hoc casu, puto reum immunitate gaudere; sed etiam per plateas ciuitatis, quando fugiens à satellitibus, se immerceret inter illas personas, quæ associant Venerabile Sacramentum Eucharistie; etiam si

non

De Immunit. Eccles. Resol. XIII. &c. 13

non tangeret Sacerdotem, vel hastam Baldachini. Quia omnes illae personae, una cum Sacerdote gestante SS. Sacramentum, repraesentant unam Ecclesiam. Et ita iisdem verbis docet noster P. Peregr. *de immunit. Eccles. 4. n. 19.* cum Mario Italia etiam *de immunit. lib. 1. c. 4. §. 10. n. 8.* Quod est valde norandum: in talis casus potest de facili in praxi contingere. Notandum est verò, quòd confugiens ad Sacerdotem portantem Oleum sanctum infirmis, non gaudet Ecclesiae immunitate, ut notat Riccius *p. 3. dec. 88. n. 5.*

RESOL. XIII.

An reus, confugiens ad Reliquias Sanctorum, vel ad eorum Imagines, quae per plures professionaliter circumferuntur, gaudeat Immunitate? Et quid, si apprehendat Sacerdotem ambulantiem? Ex part. 4. tract. 1. Resol. 48.

§. 1. **H**ic casus frequenter potest acciderè, & de simo Ludou. Correa *in relect. ad c. inter alia, de immunit. Eccles. part. 2. num. 25.* illum ponit, & affirmatiuam sententiam docet, quia, ait ille, ratio ob quam seruatur immunitas Ecclesiae, est propter honorem & reuerentiam debitam Deo: atqui eadem reuerentia & honor consideratur in reliquijs Sanctorum, & eorum imaginibus, nec non B. Virginis, quando illis conceditur haec immunitas. Ergo non est dubium illam habere. Minor probatur, quia honor & reuerentia praestita Sanctis pertinet ad Religionem cultumque Dei. Deus enim in Sanctis suis honoratur & colitur, quemadmodum enim ipsi sunt propter Deum honorati, ita Deus honoratur & colitur in ipsis, honorantur namque Sancti tanquam chari & amici Dei. Unde sicut honor qui domesticis, Consiliarijs, filiis, amicis, ac ministris Principum deferuntur, ita similiter honor exhibitus Sanctis, & Deo exhibetur. Probatur praeterea ex *Gambacurta lib. 3. de immunit. c. 4. n. 15.* ubi late probat Ecclesiam fundatam sub nomine alicuius Sancti, vel B. Virginis parem habere immunitatem ac si dicata fuisset nomine Christi. Ita Correa, qui etiam quod dixit de reliquijs & imaginibus, dicendum putat de persona Sacerdotis, ita ut qui illam apprehenderit, immunis exeat; quia cum Sacerdotes ministri sint Christi, & eius vicem in terris gerant, seruato illis honore, idem & Deo seruatur. Sed verum est dicere seruari honorem immunitatem praestando. Ergo eam habebunt. Deinde, quia si Ecclesia ex eo habet immunitatem quòd cultui diuino deputata est, & ad hoc ut in illa diuina Officia celebrentur, potiori iure Sacerdotes eandem debent habere, si quidem non solum Dei ministerio dicantur ut Ecclesiae, sed ipsum Deum manibus suis tractant, & sunt Dei sacrarium, ergo non est cur dicatur illos immunitatem praestare non posse, & haec omnia dicta sunt secundum mentem Correa *loco cit.* Nam, ut verum fatear, iura loquuntur tantum de Ecclesijs, & Doctores tantum de Sacerdote Eucharistiam deferente.

RESOL. XIV.

An Palatia Illustrissimorum Cardinalium gaudeant Immunitate? Ex part. 1. tract. 1. Resol. 37.

§. 1. **N**egatiue respondet noster Duard. *comment. Bull. Cen. lib. 2. can. 15. §. 9. 15. num. 12.* putat enim, hoc priuilegium illis reuocatum fuisse à Greg. XIII. & Sixto V. *Tom. IX.*

2. Sed contrariam sententiam amplectendam esse puto in locis extra urbem Romae, quia tale priuilegium non fuit illis simpliciter sublatum, sed tantum pro urbe Romana; & cum cause aliqua non militent extra dictam urbem, dicendum est, in alijs locis, vel saltem extra statum ecclesiasticum reos ad supra dicta Palatia confugiens gaudere. Et ita docet ex nostris P. Peregrin. *de immunit. Eccles. c. 4. n. 75. in fin.*

RESOL. XV.

An Cardinalium domus gaudeat priuilegio Immunitatis? Ex part. 5. tract. 2. Resol. 34.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam saepius docui, & nunc iterum doceo. & hanc sententiam, praeter Doctores alibi à me relatos, tenet nouissime, me citato, Barbosa *de iure Eccles. lib. 2. cap. 4. num. 80.* cui nunc addo Iacobatum *de Concilio lib. 1. fol. 38. col. 1. lit. A.* Tuschum *tom. 1. concl. 100. n. 53.* Cucchum *in inst. can. lib. 2. tit. 4. n. 91.* Sanch. *in opusculo tom. 2. lib. 6. c. 1. dub. 7. n. 2.* Manfredum *de Cardinali. decis. 147. c. 8. cap. 8. priuileg. 14.* ubi sic ait: Domus Cardinalis vbicumque fuerit, immunitate potitur Ecclesiae, omnesque ibi confugiens tuti & illasi esse debent, neque iure vilo extrahi possunt, sicuti neque ab Ecclesia. Ita ille, & licet Zecchius *de Repub. Christ. tit. 3. de Card. num. 9. priuileg. 9.* asserat hoc priuilegium saepe à Pontificibus renocari, hoc intelligendum in Vrbe, non autem extra.

Sup. hoc in Res. praeteritas & in Res. seq. leg. §. Secundo Palatia, & infra in Res. 20 §. VI. & inferius in tit. 3. Res. 10. §. Ad id. à lin. 6.

RESOL. XVI.

An Palatium Episcopi Titularis gaudeat Immunitate? Et inferitur Palatium Episcopi commorantis extra Diocesim, & Palatia Cardinalium, vbicumque ipsi extra Romam existant, gaudent priuilegio Immunitatis. Ex part. 6. tract. 1. Resol. 5.

§. 1. **C**asus est curiosus & notus, & ad illum negatiue responderet Ciarlinius *controvers. forens. lib. 1. c. 10. num. 10.* ubi sic ait: Sentio Palatium Episcopi Titularis non gaudere immunitate, nisi sit positum in loco exempto quia tale priuilegium conceditur Palatio Episcopali habita relatione ad Ecclesiam eius sponsam, domus sponsi sit minus priuilegiata, quam domus sponsae. Ita elicitur *ex cap. id. constitutum*, & Peregrino *in tract. de immunitat. c. 4. nu. 69.* Propter quod si Episcopus extra suam Ecclesiam habeat Palatium, ubi Pontificalia exercere non potest, in eo non gaudet hac immunitate. Italia *cap. 4. §. 9. num. 19. & 80.* & Peregrinus *cap. 4. num. 73.* in quibus concludi potest Palatium Episcopi Titularis non tribuere Ecclesiae immunitatem. Hucusque Ciarlinius.

2. Sed pro affirmatiua sententia aliqua mihi occurrunt non infirma argumenta. Primo quia *in cap. id. constitutum 17. quest. 4.* absolute dicitur domum Episcopi gaudere priuilegio immunitatis. Sed lex ubi non distinguit, nec nos distinguere debemus, ut patet *ex leg. de pretio ff. de public. in rem action. ex leg. distinguemus. ff. de recepti. arbitr. ex leg. preces. ff. de offic. Praesid. & alijs vulgatis iuribus:* Ergo dicendum est Palatium etiam Episcopi Titularis immunitate gaudere: cum iura absolute, & sine vlla distinctione loquantur. Et cum priuilegium immunitatis sit fauorabile, non est restringendum: sed potius extendendum, ut docet Bonacina *tom. 1. diffus. 3. q. 7. punct. 4. num. 1.* Gratianus *tom. 1. c. 340. num. 21.* Decianus *consil. 86. num. 19.*